

Linköpings kommun

Utbildningsförvaltningen
Emil Friberg

Ansökan om bildningsnämndens utvecklingsmedel 2018

Varje skola fyller i **en ansökan per projekt** och skickar till bildningsnamnden@linkoping.se senast den **27 oktober 2017**. Alla projekt ska skickas in av rektor eller enhetschef.

Skola	Anders Ljungstedts gymnasium
Namn på projektet	Motivationshöjande arbetssätt i SVA utifrån kollegialt lärande
Kontaktperson	Åsa Wennergren
Telefon till kontaktperson	013-207574
E-post till kontaktperson	asa.wennergren@linkoping.se

Kryssa för vilket/vilka områden som är aktuella för utvecklingsprojektet	☒ Studieteknik och motivationshöjande åtgärder ☐ Läsutveckling och språkutvecklande arbetssätt ☒ Jämställdhet ☐ Psykisk hälsa ☒ Trygghet och studiero ☐ Medel för att möjliggöra deltagande i tävlingsverksamhet på yrkesprogram
Beskrivning av projektet	<p>I artikeln "Skolverket ska granska satsningen" i <i>Dagens samhälle</i> (2017-10-12) poängterar Skolverkets chef Peter Fredriksson att det inte självklart finns ett samband mellan resurser och resultat. Han menar att "det bara är ökad kvalitet i undervisningen som leder till förbättrade resultat". Han menar också att rektorerna ska ställa tydliga krav på lärarna och ge dem tid att utveckla sin undervisning genom att "de kan lära av varandra eller coachas i klassrummet av experter. Det är viktigt att kompetensutvecklingen sker i det dagliga, praktiska arbetet". Det är med denna utgångspunkt vi ansöker om utvecklingsmedel med syfte till att öka kvaliteten i undervisningen och förbättra vissa utvalda resultat.</p> <p>Anders Ljungstedts gymnasium har tidigare fått utvecklingsmedel för att höja måluppfyllelsen främst i kurserna Svenska 1 och Engelska 5 med utgångspunkt i att använda sig av kollegialt lärande genom modellen skuggning som kritiska vänner. Resultaten har efter två år fallit ut mycket väl ut och modellen har väl implementerats bland de 20 lärare som deltagit. 2017 visade det sig att endast 4 elever i år 1 var icke godkända i Svenska 1 och 9 elever i Engelska 5. Skälen till att eleverna inte blev godkända var till stor del på grund av icke påverkbara faktorer som att eleverna inte varit godkända från årskurs 9 tidigare samt sjukdom.</p>

Dessvärre visar det sig vid vårterminen 2017 att resultaten i kursen Svenska som andraspråk 1 är alarmerande. 50 % av eleverna är inte godkända i kursen och för att dessa elever skall nå gymnasieexamen krävs att vi sätter in mer resurser under senare år samt ett fjärde läsår för de elever som inte når minst E under år 3. De lärare som undervisar i SVA har inte deltagit i projektet Skuggning som kritiska vänner och detta på grund av att de deltagit i projektet språkutvecklande arbetssätt. Tyvärr kan vi konstatera att projektet ännu inte gett några synbara effekter på elevernas resultat.

Bland elever som läser svenska som andraspråk finns en annan problematik än den bland elever som har svenska som modersmål. Förutom bristande språkkunskaper råder det oftast brist på motivation, låg självkänsla, en känsla av utanförskap vilket kan leda till minskad tilltro till sina förmågor, kulturkrockar, brist på stöttning från hemmet och ofta låg användning av det svenska språket på fritiden. Enligt Skolverket (2010) visade slutbetygen från grundskolan läsåret 2009/10 att i gruppen elever med utländsk bakgrund lämnade nästan var fjärde elev grundskolan utan grundläggande behörighet till de nationella programmen i gymnasieskolan jämfört med var tionde elev i grundskolan med svensk bakgrund. Med andra ord verkar det finnas en grund för ett annat arbetssätt med elever som upplever att de inte har samma språkliga förutsättningar som andra elever. I aktuell forskning om framgångsrik och motivationshöjande undervisning läggs särskilt vikt vid att eleverna erbjuds en balans mellan realistiska utmaningar samt emotionellt och instrumentellt stöd (Ertesvåg, 2009; Federici & Skaalvik, 2014; Hamre m.fl., 2013). När lärare i samarbete med andra analyserar och kritiskt granskar sin undervisning utifrån de egna elevernas behov kan man se att resultaten förbättras på relativt kort tid (Wennergren, 2016b; Timperley, 2013).

Under en föreläsning av Torgny Klingberg på Linköpings kommuns länsstudiedag den 5 oktober 2017, förelästes om den forskning som han och andra bedrivit i det som kallas för "grit". Grit är ett begrepp som myntats av den amerikanska psykologen Angela Duckworth. På svenska kan det översättas till "gry" (som i "det är gott gry i grabben"), driv, karaktärsstyrka eller jävlar anamma. Sammanfattat handlar det om en förmåga att hålla fast vid långsiktiga mål, och att inte ge upp vid motgångar. Enligt Klingberg finns det också ett flertal studier som visar att oavsett om man är född med mer eller mindre grit, kan man genom instruktioner och feedback få mer gritlikt beteende. Beroende på vilken feedback man får anpassar man sig. Så kallad nyanserad återkoppling är det som ger störst effekt. Att bara höra att man är "duktig" gör att elever oftast ger upp

i längden och tröttnar. Appelgren (2015) har visat i sin doktorsavhandling att de elever som var motiverade före uppgifterna och tyckte det var värdefullt gjorde fler övningar. Elevernas synsätt på intelligens påverkade också hur många övningar de orkade genomföra. Elever som tänkte på att vara smart som något man kan öva och förändra (ett växande tankesätt) slutförde fler övningar jämfört med elever som tänkte på att vara smart som något man antingen har eller inte (statiskt tankesätt).

Statiskt och växande tankesätt är något som professor Carol Dweck forskar inom om och som James Nottingham och Bosse Larsson (Linköpings universitet) tar upp i olika föreläsningar om motivation. Nottingham samarbetar nära med John Hattie som också visat att positiv feedback är en av de tio viktigaste påverkansfaktorerna för att få elever att lyckas. Hattie (2012) visar på att effektiv återkoppling har vissa centrala delar där eleven ska vara den som främst återkopplar och för framgångsrik formativ återkoppling finns enligt Shute (2008) ett flertal riktlinjer:

- återkoppla med fokus på uppgiften och inte utföraren,
- ge eleven en utvecklad återkoppling,
- återkoppla i mindre överskådliga enheter,
- var tydlig and klar vid återkopplingen,
- gör återkopplingen så enkel som möjligt men förenkla inte innehållet,
- minska osäkerheten mellan prestation och mål,
- ge opartisk, objektiv återkoppling, hand- eller dataskriven,
- uppmuntra till målfokuserat arbetssätt med hjälp av återkoppling,
- ge eleven återkoppling efter att eleven har försökt att hitta en egen lösning.

Målsättningen med detta projekt är sålunda att pröva ett nytt motiverande arbetssätt och dokumentera det utifrån kollegialt lärande genom skuggning som kritiska vänner. Skuggning som kritiska vänner är ett arbetssätt som utvecklats under två år med ca 20 deltagare vid Anders Ljungstedts gymnasium. För Kritisk vän se Wennergren (2016a; 2016b), Scherp (2011), Simons (1987), Thelin (2011), Tiller (1990). Modellen har utvecklats ytterligare av bland annat docent Ann-Christine Wennergren vid Högskolan i Halmstad som i samarbete med universitetet i Agder prövar och utvärderar ett digitalt observationsredskap (MOSO). Hösten 2018 kommer MOSO att vara tillgänglig på marknaden. Redskapet i form av en applikation, som är patenterad av universitetet i Agder, har i tester redan visat att observationsunderlag med digitala redskap ger synbara effekter på undervisningens kvalitet. Under läsåret 2017/18

	<p>ingår Susanna Kellgren Lundberg vid Anders Ljungstedts gymnasium (projektledaren för tidigare projekt) i den pilotgrupp om tre förstelärare/lektorer som utvärderar applikationens användbarhet bland erfarna lärare på nationell nivå. Med hög sannolikhet kommer det digitala observationsunderlaget bidra till att identifiera och utveckla olika aspekter av didaktiska kvaliteter i SVA-undervisningen.</p> <p>Susanna Kellgren Lundberg kommer även att vara projektledare för det nya projektet "Motivationshöjande arbetssätt i SVA utifrån ett kollegialt lärande". Under provtiden i samverkan med Högskolan i Halmstad (läsåret 2017/18) ingår lärarna i ett forskningsprojektet MOSO som handleds av Ann-Christine Wennergren. Där kommer deltagande lärare även att själva ingå i publiceringen av effekter och lärdomar ur ett lärar-perspektiv. I nästa steg när projektet växlas upp kommer Glenn Hultman att ingå som handledare i projektet eftersom han är väl insatt i tidigare projekt (Skuggning som kritiska vänner). Andreas Ingmarsson, ny ämnesansvarig för svenska som andraspråk på Anders Ljungstedts gymnasium kommer också att vara delaktig i forskningsprojektet.</p> <p>I korthet går projektet ut på att samla in kunskap om motiverande samtal via inläsning av litteratur och föreläsningar, utarbeta en modell för motiverande samtal, utföra samtal som ska leda till en undervisning med återkoppling och där modellen Skuggning som kritiska vänner och det digitala redskapet MOSO används som dokumentationsmedel. Förslag på föreläsare är t ex prisbelönade Siavosh Derakhti och Milad Mohammadi. Antal elever som kommer beröras är ca 80 och antalet lärare är 5-8.</p>
<p>Motivera på vilket sätt projektet bygger på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet</p>	<p>I detta projekt kommer två vetenskapligt beprövade modeller att sammanföras. De två modellerna är:</p> <p>Kollegialt lärande genom modellen skuggning som kritiska vänner vilken redan pågått i två år på Anders Ljungstedts gymnasium och detta utifrån docent Ann-Christine Wennergrens modell. Handledare i projektet på Anders Ljungstedts gymnasium har professor Glenn Hultman varit. Till detta kommer läkaren och forskaren Torkel Klingbergs forskning om "grit" att fokuseras på utifrån motivationshöjande åtgärder med återkoppling som metod. För att utveckla och dokumentera arbetssättet kommer modellen Skuggning som kritiska vänner att användas.</p> <p>Referenser:</p> <p>Applgren, A. (2015): <i>Error, praise, action and trait: effects of feedback on cognitive performance and motivation</i>. ISBN: 978-91-7676-002-4.</p>

Dweck, C. (2017): *Mindset: du blir vad du tänker*, Natur och kultur Akademisk.

Ertevåg, S. (2009). Classroom leadership: the effect of a school development programme. *Educational Psychology. An International Journal of Experimental*, 29(5), 515-539.

Granstrand, C. (2017-10-12): "Skolverket ska granska satsningen" i *Dagens samhälle*.

Federici, R.A. & Skaalvik, E. M. (2014). Students' perceptions of emotional and instrumental teacher support: Relations with motivational and emotional responses. *International Educational Studies*, 7, 21-36.

Hattie, J. (2012): *Synligt lärande för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur.

Hattie, John in Sutton, Hornsey, & Douglas (2011), *Feedback: The communication of praise, criticism, and advice*.

Hamre B.K., et.al (2013). Teaching through Interactions: Testing a Developmental Framework of Teacher Effectiveness in over 4000 Classrooms. *The Elementary School Journal* 113 (4), 461-487.

Klingberg, T. (2017-10-11):
<http://www.specialnest.se/forskning/egenskapen-grit-nyckeln-till-framgang>

Nottingham, J. (2017): *Utmanande återkoppling: som för dina elevers lärande framåt*, Natur och kultur Akademisk.

Scherp, H. (2011): "Ledning, styrning och elevers kunskapsbildning". I K. Thelin & R. Thornberg (red.). *Med ansiktet vänt mot Europa. Perspektiv på skolutveckling*. Stockholm: Lärarförbundet, Myndigheten för skolutveckling/skolverket, Sverige skolledarförbund.

Shute, V. J. (2008): *Focus on Formative Feedback*. Review of Educational Research. Research and Development.

Simons, H (1987): *Getting to Know Schools in a Democracy: the Politics and Process of Evaluation*. London, The Falmer Press.

Skolverkets statistik 2010-04-10.

Thelin, K. (2011): "Skolutveckling utifrån ett lärande organisationsperspektiv". I K. Thelin & R. Thornberg (red.). *Med ansiktet vänt mot Europa. Perspektiv på skolutveckling*.

	<p>Stockholm: Lärarförbundet, Myndigheten för skolutveckling/skolverket, Sverige skolledarförbund.</p> <p>Timperley, H. (2011). <i>Det professionella lärandets inneboende kraft</i>. Lund: Studentlitteratur.</p> <p>Tiller, T. (1990): <i>Kenguruskolan – det store spranget</i>. Oslo, Gyldendal.</p> <p>Wennergren, A-C. (2016a). Teachers as Learners – with a Little Help from a Critical Friend. <i>Educational Action Reserach</i> 14(4), 547-568.</p> <p>Wennergren, A-C. (2016b). Skuggning för dokumentation och kritisk granskning av undervisningspraktiker. I: E. Anderberg (red). <i>Skolnära forskningsmetoder</i> (s. 89-109). Lund: Studentlitteratur.</p> <p>Artikel angående MOSO kopplat till kollegialt lärande genom modellen skuggning som kritiska vänner: http://samspel.hh.se/artiklar/2017-10-09-snabb-respons-flodande-dialog-och-tydligare-utveckling---ny-app-for-handledning-av-lararstudenter-starker-utbildningen.html</p>
Förväntade konsekvenser av projektet för flickor respektive pojkar	<p>Att nå upp till nämndens viktigaste mål: Alla elever i gymnasieskolan ska nå gymnasieexamen samt att alla elever ska utmanas i sitt lärande så att de når så långt som möjligt i sin utveckling. För att nå en ökad måluppfyllelse i kursen Svenska som andraspråk 1 vill vi pröva en kombination av pedagogiska metoder. VT 2017 nådde endast 25 % av eleverna i år 1 betyget E i Svenska som andraspråk 1 och 60 % av eleverna i år 2. Jämfört med kursen Svenska 1, där måluppfyllelsen i år 1 var 98 % och i Engelska 5, där den var 95 %, bör måluppfyllelsen öka så att åtminstone 90 % av eleverna når minst betyget E – både för pojkar och flickor. För att eleverna skall nå så långt som möjligt i sin totala kunskapsutveckling i olika ämnen behöver de nå målen i svenska som andraspråk.</p>
Sökta projektmedel 2018 i tkr	<p>För att planera genomförandet, genomföra observationerna (skuggning alt digitalt redskap) samt reflektion och spridning (publicering) behöver vi ibland tillsätta vikarier, vilket medför kostnader. Professor Glenn Hultman går in som konsult. Vi vet i dagsläget inte kostnaden för MOSO, den applikation vi behöver till projektet. Applikationen kan med fördel även användas inom VFU för lärarstudenter. Sökta projektmedel: 300 tkr</p>
Redovisning av egenfinansiering (behöver ej fyllas i om ansökan görs tillsammans med annan skola eller för tävlingsverksamhet) i tkr	<p>Nedsättning i tjänst för lärare i projektet. Föreläsare och tid för att utveckla en modell för motiverande samtal. Del av kostnad för applikationen MOSO.</p>

Beviljade medel i tkr (fylls i av utbildningskontoret)

Klicka här för att ange text.